

Záhadní veslaři

Na dřevěných schodech se ozvaly kroky a kdosi počítal: „Sedm, osm, devět, deset, jedenáct, dvanáct – a hned tu máme tucet.“ To šla paní Dixonová upozornit Callumovy děti, že je načase vstávat. Přijely na Dixonovic hospodářství teprve včera večer. Když byla jejich maminka ještě malá, paní Dixonová se o ni starala a Dick s Dorotkou teď přijeli na statek, aby tu strávili poslední týden zimních prázdnin.

Chvilku už leželi v polospánku a naslouchali nezvyklým zvukům dole na dvoře, docela jiným, než byl ohlušující rachot aut na ulicích u nich ve městě. Slyšeli chrochtání prasat, kdákání slepic, starostlivé kvákání kachen, sykot rozzlobeného housera, bučení krav a pravidelný crkot mléka, jak prýštilo do vědra. Když je teď paní Dixonová rázně probudila, vyskočili oba z postele a rozběhli se do vedlejšího pokoje, Dorotka k Dickovi a Dick zase k Dorotce. Z obou pokojů však měli úplně stejnou vyhlídku – na zákoutí dvora, nízkou kamennou zídku, vrata a za nimi na zmrzlé louky, které se svažovaly k jezeru, na ostrov zarostlý stromy a na druhém břehu na zalesněné stráně, za nimiž zářily v prvním třpytu ranního slunce zasněžené vrcholy vyšších kopců.

„Ve džbánech máme dneska určitě led,“ řekla jim paní Dixonová. „Radši jsem vám přinesla každému konev horké vody. Přece mi tu nebudete po ránu mrznout.“

Za chvilku už sbíhaly děti dolů. „Vážně je tu dvanáct schodů,“ řekl Dick, „měla úplně pravdu.“ Sešly do velké selské kuchyně, kde už jim paní Dixonová připravila snídani. Na kuchyňském stole prostřeném čer-

venobíle kostkovaným ubrusem je čekaly dvě misky ovesné kaše a v pánvi, kterou hospodyně přidržovala nad ohněm, se smažilo několik plátků slaniny.

„Moc velké cavyky vám s jídlem dělat nebudu,“ řekla paní Dixonová.

Pan Dixon, který byl už dávno po snídani, nakoukl do dveří, ale když viděl děti, jenom pozdravil: „Dobré ráno!“ a ostýchavě se vytratil.

Paní Dixonová se rozesmála. „Můj muž moc řečí nenadělá,“ prozradila dětem a pak se jich poptala, co chtějí dneska podniknout.

Dick si s sebou přivezl dalekohled, drobnohled a knihu o hvězdářství a teď si honem přetřel brýle, které se mu zamžily vždycky, když upil z obrovského hrnku čaje, a odpověděl: „Musím si najít nějaké místo pro hvězdárnu.“

„Na co?“

„Chtěl bych pozorovat hvězdy.“

„A ještě miliony jiných věcí,“ dodala Dorotka. „Prohlídnu to tu úplně všechno.“

„V tom jste docela po mamince,“ usmála se paní Dixonová. „Jen si pozorujte, co chcete, ale v půl jedné obědváme, a jestli chcete něco dostat, dobře vám radím, abyste se včas vrátili.“

Po snídani si Dick s Dorotkou oblékli kabáty, vyšli na dvůr a udělali pořádnou obhlídku. Zašli se podívat na všechna zvířata, která po ránu slyšeli. Dixonovi už měli samozřejmě podojeno, ale na dvoře potkaly děti starého čeledína Silase, který vlekl do chléva velkou otep rezavého kapradí. Pak na ně vyrazil s hlasitým štěkáním Dixonovic pes Roy, ale hned se zas uklidnil a vesele vrtěl ocasem.

„Jenom nám předvádí, co by dělal, kdybychom byli cizí,“ smála se Dorotka.

„Máme to dneska ráno pěkný mrazík,“ řekl jim Silas. „Jestli se udrží, ještě si zabruslíte.“

Dick se zadíval vraty od dvora k jezeru.

„Jen si nemysli, jezero hned tak nezamrzne. Vůbec zamrzává jen málokdy, ale cesmíny mají letos plno bobulí a to znamená, že bude pořádná zima. Ale jestli přijdou ještě dvě takové noci jako dneska, zabruslíte si nahoře na rybníčku.“

Zamrzlá loď kapitána Flinta

„A kde je ten rybníček?“ ptal se Dick. „Přivezli jsme si brusle.“

Starý Silas ukázal na vřesoviště za domem.

„Víš co, pojďme se nejdřív podívat k jezeru,“ navrhovala Dorotka.

Ze vrat dvora vedla po svažité louce dolů ke břehu jezera úzká pěšinka. Dick s Dorotkou po ní šli prvně v životě. Ještě ani nevěděli, jak se jmenuje ostrov dole na jezeře, jenom si všimli, že z něho trčí holé zimní stromy a nad malým útesem u severního cípu se tyčí vysoká borovice. Včera přijeli za tmy a všechno jim ještě bylo docela nové.

„Škoda že jsme se zapomněli zeptat, jestli nemají Dixonovi loďku,“ zalitoval Dick.

„Nejspíš ano,“ mínila Dorotka. „Co je to tamhle u vody?“

Dick se zastavil. Dalekohled si sice přivezl hlavně proto, aby jím pozoroval hvězdy, ale žádná škoda, když se pocvičí i na jiných objektech.

„Je převrácená,“ hlásil.

„Co na tom, hlavně že je to loďka,“ řekla Dorotka.

Dole pod loukou se rozrůstalo na zemi i ve vodě rákosí. A kousek od něj leželo malé přístaviště. Úzký pruh suchých rákosových úlomků, větviček a jiných naplavenin vyznačoval čáru, kam až vystoupila za podzimních povodní hladina. Asi šest yardů nad čarou ležela dnem vzhůru stará veslice uložená na podpěrách.

„Asi ji uklidili na zimu,“ hádal Dick, když loďku obešel. „Aspoň do ní neprší a nesněží.“

„Škoda,“ povzdychla si Dorotka, která už jako obvykle začala vymýšlet povídku. Hned si zkusila pár vět na Dickovi. „Cestovatelé spustili na vodu spolehlivé plavidlo, nasadili vesla a zamířili k tajemnému ostrovu. Až doposud na něj nevkročila lidská noha...“

„Podívej,“ řekl Dick. „Někdo tam zrovna jede.“

Po jezeře se blížila veslice, jediná loď plující po vodě pod bledými zimními loukami, temnými lesy a vzdálenými zasněženými kopci. Plula opravdu rychle. Seděli v ní zřejmě čtyři veslaři, na každé sedačce dva, a každý zabíral jedním veslem.

„Kde máš dalekohled?“ zeptala se Dorotka.

Zadívala se na loďku, která si razila cestu po hladině, na níž se zrcadlily okolní kopce. Povídku, kterou si před chvílí začala vymýšlet, docela

pustila z hlavy. Místo ní už osnovala novou a lámala si hlavu, kde se tu vzal osamělý člun se čtyřmi veslaři a dvěma pasažéry usazenými na zádi. Třeba převázejí k lékaři nemocného. Jde tady o život, či smrt. Nebo snad prchají před jinou lodí, která se ještě neobjevila?

Dick znovu vytáhl dalekohled. Opřel si jej o kýl převrácené lodčky a s jistými obtížemi jej zaostřil na člun, který tak rychle uháněl po jezeře.

„Poslyš, Dorotko,“ řekl. „Vždyť jsou to děti!“

„Ukaž, já se podívám.“

Vzápětí mu však Dorotka dalekohled zas vrátila. „Ani se s ním nebudu zdržovat,“ řekla. „Vidím docela dobře i bez něj.“

„Co se tam děje teď?“

Všechna čtyři vesla se jako na rozkaz zastavila a pasažéři usazení na zádi se střídali se dvěma veslaři. Vzápětí se vesla zas rozlétla kupředu a na chvílku znehybněla. Pak se jim listy ponořily. Všichni čtyři veslaři zabrali a člun, který chvíli jenom pomalu popojížděl, vyrazil zase plnou rychlostí.

„Natáhněte si kabáty, když teď neveslujete.“

Ta slova se jasně rozezněla přes vodu a stejně jasně se ozvala i odpověď: „Rozkaz, pane!“

Dick s Dorotkou zahlédli na zádi veslice malého chlapce, který si zkoušel natáhnout kabát a moc přitom nevstávat, protože člun poháněný silnými tempy plul teď rychle jako střela. Seděla v něm čtyři děvčata a dva chlapci. Dvě z děvčat měla na hlavě červené vlněné čapky, docela podobné zelené Dorotčiny čepici, a dvě bílé. Uprostřed člunu vesloval větší chlapec a jedno z děvčat v červené čapce. Dvě děvčata zabírala vesly na přídi a na zádi sedělo děvčátko v bílé vlněné čepici a malý chlapec, který dosedl pořádně zprudka a znenadání, právě ve chvíli, kdy se už konečně zdálo, že si navlékl bez pohromy kabát.

Člun mířil přímo k ostrovu. Pozorovatelé na břehu viděli, jak projíždí pod malým útesem a pod vysokou borovicí a proplová těsně kolem břehu.

A vtom zaslechli hlasité zvolání: „Všichni zpomalit!“

Vesla se nazdvihla nad vodu a člun klouzal sám od sebe dál.

„Víte co, odbočíme do starého přístavu,“ ozval se jiný hlas.

Zamrzlá loď kapitána Flinta

„Do toho!“ zazněl zas první hlas, jasný, sebevědomý a zvučný, a vesla se znovu ponořila.

„Odjeli!“ řekl Dick, když člun zabočil kolem dolního jižního cípu ostrova a zmizel jim za skalním výběžkem. Dick se za ním ještě dlouho díval, tak dlouho, že si pak honem musel zastrčit ruce do kapes, aby si je zahřál. Docela mu prochladly, jak držel dalekohled.

„Třeba jen zahruli za ostrov,“ napadlo Dorotku.

„Je to ale směla, že tahle loď není spuštěná na vodu,“ zalitoval Dick.

„I kdyby byla, stejně neumíme veslovat,“ připomněla mu Dorotka.

„Vždyť na tom není nic zvláštního,“ mínil Dick. „Určitě by nám to šlo.“

„Stejně ani nemá smysl o tom uvažovat,“ řekla Dorotka. „Podívej, tamhle je jeden z nich. Přistáli...“

Zahlédli asi čtyři z těch dětí, jak pobíhají po ostrově pod holými stromy. A tu se najednou objevil člun znovu, ale tentokrát až u severního cípu. Seděli v něm teď jen dva veslaři, větší chlapec a menší z děvčat v červené čapce. Veslovali od ostrova až do samého středu jezera. Na ostrově měli všichni plné ruce práce a za chvíličku už stoupal mezi stromy tenký pramínek modrého kouře, dole u země se kmitl plamínek, a jak chytly větve a oheň zesílil, vyskočilo víc plamenů a k nebi stoupal silnější sloup dýmu. Ke břehu přiběhlo děvče s konvicí v ruce a nabralo vodu z jezera.

„Určitě si vaří čaj,“ řekla Dorotka a začala poskakovat z nohy na nohu, protože ji pořádně záblo do prstů.

„Je to vědecká výprava,“ prohlásil Dick. „Přistáli, aby si uvařili něco k jídlu... Ale podívej...! Co to dělají teď?“

U ohně zůstala jediná postavička. Větší děvče v červené čapce sešlo k útesu pod vysokou borovicí s oběma dětmi, které cestou k ostrovu seděly na zádi člunu. Zamávalo vlaječkou uvázanou na dřevěné tyči.

„Nemává na nás?“ zeptala se toužebně Dorotka.

„Ne,“ odpověděl jí Dick. „Podívej!“

Chlapec ve člunu daleko na jezeře zadržel vesla. Děvče v červené čapce, které jelo s ním, vstalo. Mělo také vlaječku a začalo jí mávat.

Na ostrově se dali všichni do hurónského smíchu.

„Peggy, ty káčo. Úplně jsi to zbabrala. Zkus to ještě jednou,“ rozlehl se přes vodu znovu ten jasný hlas, který už jednou slyšeli.

Na člunu se opět zatřepetala vlaječka a v odpověď jí vlajka na ostrově. Chvilíčku byl klid a pak začalo signalizování znovu, jenže tentokrát mělo každé ze signalizujících děvčat vlajky dvě a nemávaly jimi, ale držely je nejprve v jedné pozici a potom v druhé.

„Mně je strašná zima, když tu tak postáváme,“ otřásla se Doroška. Když se ráno probudila v novém, neznámém místě, byla celá šťastná, ale ty děti jí nějak radost zkalily. Co si jen užijí legrace, když je jich šest, pořád pohromadě. V duchu si začala vymýšlet novou povídku, nad kterou určitě nezůstane ani oko suché... *Vyhnanci*. Napsala Doroška Callumová. Kapitola první. „Obě ty ubohé děti, bratr a sestra, se podělily o poslední drobty chleba a rozhlížely se po pustém pobřeží. Že by se blížil jejich konec?“

„Co se dá dělat, loď prostě žádnou nemáme,“ řekl Dick. „Víš co, půjdem a podíváme se po nějakém opravdu dobrém místě na hvězdárnu.“

Co se tak dívali na prasata a krávy a závistivě pozorovali děti na ostrově, utekl jim čas rychleji, než se nadáli. Začali se zrovna vyptávat pana Dixona, jestli by se nemohli pustit po vozové cestě, která stoupala po stráni od silnice proti vratům, ale paní Dixonová je už volala k obědu. Chtěla ten oběd odbýt co nejrychleji, protože právě pekla slané koláčky plněné vepřovým masem, což byla specialita, jíž se proslavila po celém kraji. Myslela teď jen na to pečení, a když se jí Dick s Doroškou vyptávali na děti, které dnes zahlédli na jezeře, odpovídala jim víc než mlhavě.

„Jistě. Ty bydlíš na statku u silnice. Že jich bylo šest? Tak to s nimi jela i Blackettovic děvčata... Prosím tě, Dixone, zavírej dveře, mám v troubě zapečené vepřové a nechci, aby mi ho zkazil průvan.“ Když se pak naočedvali, otočila se po nich, přidržela si rukou obalenou v cípu zástěry dvířka od trouby a řekla: „Ve čtyři se zastavte na šálek horkého čaje. Hvězdy budete jistě chtít okukovat za tmy a večeri vám dám až potom.“

Včera večer, když přijeli s paní Dixonovou vlakem, přišli na statek po silnici, která vedla kolem průčelí domu ozdobeného uzounkým proužkem zahrádky. K silnici se otvíraly i hlavní dveře stavení, ale skoro

Zamrzlá loď kapitána Flinta

nikdo jimi nechodil, protože Dixonovi a všichni jejich známí si raději krátili cestu přes dvůr a vcházeli dveřmi, které vedly rovnou do velké kuchyně. Dick s Dorotkou obešli stavení a vyběhli na cestu mezi zahradou a ohromnou stodolou. Rozhlíželi se sem a tam, ale daleko nedohlédli, protože napravo se cesta stáčela prudce k jezeru a vlevo mizela v lese. Přešli přes cestu, prošli brankou přesně proti dvoru a stoupali po vozové cestě po příkré malé pastvině. Pak prošli další brankou a odbočili doleva, vzhůru po stráni mezi uschlým kapradím a šedými balvany, které vyčnívaly tu a tam z krátce spasené trávy.

„Vápenec to není,“ řekl Dick, sebral kámen a strčil si jej do kapsy. Dorotka se tomu musela usmát. Kámen mu sice docela určitě protrhne kapsu, ale jak se Dick jednou zabere do geologie, nemá nejmenší smysl mu něco připomínat.

Šplhali výš a výš a po každém kroku viděli za lesem větší kus jezera a za ním jako by se rozrůstalo do stále větší výše pohoří se zasněženými vrcholky. Náhle se cesta přehoupla přes kopec a na otevřené stráni před sebou spatřili starou stodolu.

„Tohle je místo na hvězdárnu!“ zvolal Dick. Rázem zapomněl na geologii a rozběhl se nahoru po cestě.

Dorotka šla za ním, ale pomaleji. Prohlížela si stodolu a uvažovala, co by si o ní mohla vymyslet za povídku. Byla to stavba z hrubých šedých kamenů a u jedné její zdi Dorotka spatřila veliký temný vchod a kamenné schůdky vedoucí kousek výš k užšímu temnému vchodu. Dveře tu už zřejmě dávno nebyly. Kdysi snad tuhle budovu někdo užíval, teď se však úplně rozpadala. Stála na samém vrcholu hřebene, který spadl od stráně dolů k jezeru.

Najednou zaslechla Dorotka Dicka. Stál vedle stodoly, rozhlížel se po krajině za hřebenem a mával na sestru dalekohledem. Než se nadál, stanula Dorotka vedle něj. A tu oba poprvé v životě spatřili obrovský prstenec kopců nad předním cípem jezera. Rozkládalo se před nimi i celé jezero, podobné široké řece, a na něm skupinka ostrovů. Nad vesnicí se táhl kouř. A docela nedaleko, hned pod stodolou, se třpytil malý zamrzlý rybníček, uložený v mělké kotlince na úbočí kopce. Vpravo nad ním se vyšplhal po stráni les. Pod ním děti spatřily hvězdy spadající až

k jezeru a za nimi zahlédly tu a tam mezi lučinami kousek silnice. A tam dole, mezi silnicí a jezerem, stálo nad jakýmsi úzkým zálivem selské stavení se stodolami a chlěvy.

„Dorko,“ řekl Dick, „vsad' se, že tamhle na statku bydlejí ty děti. Víš, jak o nich mluvila paní Dixonová.“

„Dej mi už s nimi pokoj,“ řekla mu Dorotka.

Chtěla teď myslet na něco docela jiného. Ale jak na ně může zapomenout, když na ně vzpomněl i Dick, který má pomyslení jen pro kamení a hvězdy?

„Dej mi už s nimi pokoj,“ opakovala. „Jak se ti líbí hvězdárna?“

„Je z ní vidět celá obloha,“ liboval si Dick. „A když se budeme chtít podívat do hvězdné mapy, můžeme si rozsvítit dole ve stodole.“

„Bude tam pěkná zima,“ bála se Dorotka.

V koutku mezi pevnými kamennými schody a zdí však našli zbytky ohně, ohořelé větvičky a pár kamenů uspořádaných jako ohniště. Zřejmě už tu bylo někomu zima před nimi.

„Co si o tom myslíš?“ zeptal se Dick.

Stodola byla docela prázdná a rozhodli se, že si v ní budou schovávat dříví na oheň. Vylezli po kamenných schodech. Ze dveří, které od nich kdysi vedly, však teď zůstaly jen rezavé panty. Dick s Dorotkou opatrně vstoupili, ale před každým krokem si radši zkusmo našlápli. Podlaha byla děravá a stará prkna pod nimi hlasitě skřípěla. Pomalu zamířili k velkému čtvercovému vikýři v zadní zdi, který sahal až k podlaze a zřejmě se jím skládalo z vozu kapradí anebo seno.

„Tohle je ale výborná rozhledna,“ liboval si Dick. „Uvidíme odtud na všechny severní hvězdy... Podívej, i jejich statek je odtud líp vidět.“

„Třeba bychom si s nimi ani nerozuměli, i kdybychom je znali,“ napadlo Dorotku.

„Víš co, půjdem si připravit dříví na večer,“ navrhl Dick, „a podíváme se, jestli by nás led udržel.“

Sešli po strmém svahu až k rybníčku. Dick stoupl jednou nohou na led u samého břehu. Klesl mu pod nohou a kolem se pomalu vyvalila voda. Dick hodil doprostřed kámen, ale ten prorazil led, až to zachřestilo, a spadl do vody.

Zamrzlá loď kapitána Flinta

„Ještě není dost pevný,“ řekl Dick. „Ale brzy bude.“

Obešli celý rybníček, nasbírali si na kraji lesa dvě velké otepi spadavých větviček, zanesli je nahoru ke stodole a dlouho je lámali na šikovné krátké kousky a úhledně skládali ve stodole.

„Teď máme všechno hotovo,“ řekl Dick. „Zajdem radši dolů, ať si odbydem svačinu.“

Chystali se už vykročit po cestě k Dixonovic hospodářství, ale cosi jim znovu připomnělo těch šest neznámých dětí.

Dick se chtěl ještě naposled rozhlédnout dalekohledem po jezeře a tu řekl: „Tamhle je zase ten člun. Zrovna zahýbá do zátoky.“

Chvilku se za ním dívali, ale zátoku pod bílým statkem zakrývaly většinou borovice na malém skalnatém ostrohu. A vtom promluvil Dick znovu. „Jdou nahoru po louce,“ skoro šeptal. „Těsně pod statkem. Na někoho mávají... A ze zátoky zrovna vyplouvá člun. Jsou v něm jen ta děvčata v červených čapkách...“

Dorotka sáhla po dalekohledu, ale potom si vzpomněla, že jím stejně nikdy nic nevidí.

„Kde jsou teď?“ zeptala se.

„Zmizeli za statkem. Víš co, půjdeme nahoru na hvězdárnu. Aspoň na chvilku.“

Vyběhli po schodech a nahoru na patro. Dick se přikrčil na podlaze u vikýře ve zdi a opřel si dalekohled o zeď.

„Dorko!“ vykřikl najednou. „Určitě jsou z toho statku. Podívej se tamhle na ten štít, jsou tam nad sebou dvě okna. A z horního se zrovna vyklánějí dvě postavy.“

„Proč si s nimi máme pořád lámat hlavu?“ namítla Dorotka. „Co mě se týče, můžou si třeba žít na jiném světě.“

Dick prudce poskočil, až mu dalekohled div nevypadl z ruky.

„To je nápad! Proč ne?“ řekl. „Tím by to bylo všechno jen zajímavější. Jen počkej, až se setmí, a potom zkusíme signalizovat na Mars.“

„Na Mars?“ podivila se Dorotka.

„Proč ne?“ řekl Dick. „Možná že tam signály ani nevidí. A i když je uvidí, nebudou jim třeba rozumět. Jsou to přece lidé z jiného světa. Ale tím spíš si můžeme myslet, že signalizujeme na Mars.“

Arthur Ransome

„Přijdeme pozdě na svačinu k paní Dixonové,“ vzpomněla si Dorotka a vzápětí už seběhli po příkrých kamenných schodech a utíkali domů.

Jak tak uháněli po vozové cestě, Dorotka usilovně přemýšlela. V Dickovi se člověk jakživ nevyzná. Pořád jako by se zajímal jen o ptáky, hvězdy nebo stroje, o zkameněliny a takové věci. Nikdy ho nenapadne jediný příběh, jaké si tak snadno vymýšlí ona, a přece čas od času přijde svým podivuhodným způsobem uvažování na něco, čím ještě víc propojí vymyšlený svět se světem skutečným.

„Za pokus to stojí,“ vypravila se sebe, když dobíhali k brance u silnice.

„Co stojí za pokus?“ zeptal se Dick, který už myslel na něco docela jiného. Která souhvězdí by mohli dnes pozorovat? Škoda že nezná nazpaměť celou hvězdářskou mapu. Ale to nijak nevadí, vezmou si s sebou atlas, a kdyby jim světlo v ohništi moc blikalo, mohou se do něj dívat ve světle lucerny.

„Přece signalizování na Mars,“ připomněla mu Dorotka.